

การศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Study) ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลักของทันตภิบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ทำการศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาประกอบด้วยกลุ่มผู้ให้บริการจำนวน 184 คน กลุ่มประชาชนผู้รับบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 96 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และทำการสัมภาษณ์ในกลุ่มผู้บริหารจำนวน 15 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน 2553 ถึง เดือนกรกฎาคม 2553 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาสำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ในกลุ่มทันตแพทย์ และทันตภิบาลให้ความสำคัญกับสมรรถนะด้านการรักษาโรคในช่องปากเช่นเดียวกับในกลุ่มประชาชนผู้รับบริการและตรงกันกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในกลุ่มผู้บริหารที่มีความคิดเห็นว่าทันตภิบาลควรให้ความสำคัญกับงานรักษาควบคู่ไปกับงานส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากและกลุ่มเด็กเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในการทำงานของทันตภิบาล ส่วนในกลุ่มผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับสมรรถนะด้านการดูแลสถานะปริทันต์มากกว่า ทันตแพทย์และทันตภิบาลบางส่วนรวมทั้งกลุ่มประชาชนผู้รับบริการเห็นว่าสมรรถนะด้านการรักษาโดยการจ่ายยาตามบัญชียาของศูนย์สุขภาพชุมชน มีความสำคัญน้อย ส่วนสมรรถนะด้านการป้องกันโรคในช่องปากพบว่าทั้งกลุ่มทันตแพทย์ ทันตภิบาล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันกับสมรรถนะด้านการดำเนินมาตรการทางทันตกรรมป้องกัน ส่วนของสมรรถนะด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปากนั้นกลุ่มผู้ให้บริการและประชาชนผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าทันตภิบาลควรมีความสามารถในการสื่อสารให้ประชาชนในชุมชนรวมถึงผู้มารับบริการรับรู้ เข้าใจและปฏิบัติตนเพื่อดูแลสุขภาพช่องปากได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารที่ให้ความเห็นว่าทันตภิบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลควรเน้นงานส่งเสริมป้องกันโดยทันตภิบาลควรมีบทบาทในการให้ความรู้เสริมสร้างศักยภาพให้ชุมชนสามารถเป็นผู้นำในการส่งเสริมสุขภาพให้ตัวเองมีสุขภาพดี สำหรับสมรรถนะด้านอื่นๆนั้นกลุ่มทันตแพทย์และทันตภิบาลบางส่วนเห็นว่าสมรรถนะด้านการวิจัย และสมรรถนะด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้นมีความสำคัญน้อย ผลการศึกษาครั้งนี้เป็นการสะท้อนความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งข้อมูลพื้นฐานนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการพัฒนากำลังคนที่สอดคล้องกับระบบบริการสุขภาพช่องปากและเหมาะสมกับพื้นที่ และเป็นประโยชน์ต่อการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างครบถ้วนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลต่อไป

The objective of this descriptive study was to determine the opinions towards the core competencies of dental nurse in tambon health promoting hospital. The study was taken place in Chiang Mai province. The study subjects were consisted of 184 dentists, dental nurses, heads of public health center and tambon administration organization officer, 96 peoples who achieved in tambon health promoting hospital by questionnaire. And 15 interviews of chief executive officer. The data were collected during June - July 2010, analyzed by descriptive statistics and content analysis.

The result revealed the agreement with competencies of dental treatment, almost of those who participated in the study was clearly agreed with ability of operative treatment. Among the tambon administration organization officers and other people prefer dental nurses to have ability of periodontal dentistry. About the competencies of oral health prevention, most of the responders agree with ability of preventive dentistry. As same as that of oral health promotion, most of them agree with the communication skill in oral health education. However, some of dentists and dental nurses did not agree with research skill and ability of first aid. The results of this study are expected to provide useful information for health care providers to improve the training of dental nurses for Tambon health promoting hospital.